

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueneuvottelu

Aika: ti 12.11.2024 klo 12.00–14.48

Paikka: Helsinki, SM kh Aleksanteri & Teams

Alueen edustajat paikalla:

Lasse Hautala	aluehallituksen puheenjohtaja
Tero Järvinen	hyvinvointialuejohtaja
Tommi Niemi	hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja
Tanja Penninkangas	sosiaalihoitaja
Kirsti Kähärä	johtajaylilääkäri
Kaija-Riitta Suonsyrjä	johtajaylihoitaja
Harri Setälä	pelastusjohtaja
Anu Helin	talousjohtaja

Puheenjohtajisto paikalla:

Ville-Veikko Ahonen	osastopäällikkö, VM, puheenjohtaja
Tiina Snellman	strategia- ja ohjausyksikön johtaja, SM, 2. varapuheenjohtaja

Puheenjohtajisto etänä:

Kari Hakari	osastopäällikkö, STM, 1. varapuheenjohtaja
-------------	--

Ministeriöiden, THL:n & AVI:n edustajat paikalla:

Teija Mikkola	neuvotteleva virkamies, VM
Antti Kuopila	neuvotteleva virkamies, STM
Hannele Ridanpää	arviointipäällikkö, THL
Jari Valtanen	pelastusylitarkastaja, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
Hanna-Maija Perttola	projektiassistentti, VM

Ministeriöiden edustajat etänä:

Anna Cantell-Forsbom	osastopäällikkö, STM, klo 12.59 alkaen
Elina Palola	johtaja, STM
Elina Kotovirta	neuvotteleva virkamies, STM
Outi Salo	erityisasiantuntija, SM
Heli Hätönen	kehittämisneuvos, STM

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja avasi tilaisuuden klo 12.00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Päätös: Todettiin osallistujat, käytiin lyhyt esittäytyminen ja hyväksyttiin asialista muutoksitta.

3. Yleiskatsaus hyvinvointialueen tilanteesta

3.1. Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen arviointipäällikön puheenvuoro

Käytiin läpi THL:n keskeiset huomiot Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tilanteesta koskien toimeenpanon oikeaa suuntaa, palveluja, talouden tilannetta, henkilöstöpulaa ja valmisteilla olevia muutoksia.

Päätös: Merkittiin THL:n huomiot ja aiheesta käyty keskustelu tiedoksi.

3.2 Aluehallintoviraston pelastustoimen edustajan puheenvuoro

Käytiin läpi Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n huomiot onnettomuuksien ehkäisyn palvelutason toteutumisesta, pelastustoiminnan palvelutason toteutumisesta, varautumisen ja väestönsuojelun palvelutason toteutumisesta sekä pelastustoimen investointien tilanteesta Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Päätös: Merkittiin AVI:n huomiot ja aiheesta käyty keskustelu tiedoksi. Merkittiin myös tiedoksi alueen esille nostama huomio toimintavalmiusohjeen päivitystyöhön, jossa on hyvä ottaa huomioon kokonaisvaltainen ajankohtaistilanne.

4. Hyvinvointialueen muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

4.1 Hyvinvointialueen edustajien alustus tämän hetken tilanteesta

Käytiin läpi yleiskatsaus Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tilanteesta. Hyvinvointialueella on aloitettu uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman päivittäminen (UTV 2 –ohjelma). Hyvinvointialueen heikentynyt päätöksentekokyky huomioiden vaikuttavan ohjelman aikaansaaminen on kuitenkin kyseenalaista ennen aluevaaleja ja välittömästi niiden jälkeen. Aluevaltuusto on päättänyt toteuttaa osittain hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen, joka oli jo lähtökohtaisesti maltillisempi kuin monilla muilla hyvinvointialueilla, mutta uusia laajoja päätöksiä ei pystytäkään tekemään ennen vaaleja. Digitaalisiin palveluihin on viime aikoina satsattu.

Päätös: Käytiin läpi hyvinvointialueen yleiskatsaus tilanteesta ja merkittiin aiheesta käyty keskustelu tiedoksi. Merkittiin myös tiedoksi alueen pelastustoimen kokonaistilanne.

4.2 Aiempien toimenpidesuosittelujen seuranta

Käytiin läpi syksyn 2023 neuvotteluissa annettujen toimenpidesuosittelujen tilanne Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Pelastustoimen osalta kiinnitettiin huomiota onnettomuuksien ehkäisyn myönteiseen kehitykseen turvallisuusviestinnässä, palontutkinnassa ja onnettomuuksien kehityksen seurannassa.

Päätös: Merkittiin alueen vastaukset sekä käyty keskustelu tiedoksi. Merkittiin myös tiedoksi, että YTA-yhteistyön tilanteeseen palataan YTA-neuvotteluissa.

4.2 Muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

Käytiin läpi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen talouden sekä muutos- ja uudistusohjelman edistymisen tilanne (UTV 2). Todennäköistä on, että taloutta ei kyetä saamaan tasapainoon vuoteen 2026 mennessä. Tarvitaan muutenkin isoja muutoksia ja ripeää tahtia.

Pelastustoimen osalta on muutosohjelmassa 20 erilaista toimenpidettä, ja säästöt kurittavat pelastustoimea.

Päätös: Merkittiin tiedoksi talouden, toiminnan uudistamisen ja henkilöstön tilanne sekä niistä käyty keskustelu.

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset

5.1. Ministeriöiden omat teemat

Käytiin läpi STM:n nostama teema yhdyspintatyö hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä palveluntarpeen hillitsemiseksi.

Keskusteluun nousi myös kansansairauksien yleisyys alueella ja se, miten alueella tulisi vahvistaa yhdyspintatyötä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä palveluntarpeen hillitsemiseksi.

Käytiin läpi SM:n nostamat teemat pelastustoimen toimintavalmius ja väestönsuojeluun varautuminen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi alueen tilanne teemoihin liittyen ja aiheesta käyty keskustelu. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen on vahvistettava riskiperustaista toimintavalmiuden suunnittelua ja varmistettava riskeihin ja uhkiin perustuva pelastustoiminnan suorituskyky koko alueella. Hyvinvointialueen tulee laatia sodan ajan uhkan riskianalyysi ja väestönsuojeluun tarvittavien tarpeiden kokonaisuus. Lisäksi alueen tulee laatia suunnitelmat, muodostaa väestönsuojeluorganisaatio, tehdä tarvittavat varaukset, kouluttaa henkilöstö sekä harjoitella toimintaa säännöllisesti yhteistyössä muiden viranomaisten, kuntien ja toimijoiden kanssa.

5.2. Hyvinvointialueen oma teema

Käytiin läpi alueen nostama teema ikäihmisten palveluiden kehittämissuunnitelmasta Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Päätös: Merkittiin aiheesta käyty keskustelu tiedoksi.

6. Ministeriöiden toimenpidesuosituksukset

Puheenjohtaja esitteli alla olevat ehdotukset ministeriöiden toimenpidesuosituksiksi hyvinvointialueelle:

- Alueen on varmistettava poliittinen päätöksentekokyky, joka tukee muutosohjelman ripeää toimeenpanoa talouden tasapainottamiseksi ja palveluiden uudistamiseksi.
 - Seuranta: Poliittisten päätösten toteutuminen sekä muutosohjelman toimenpiteiden toteutuminen ja kustannusvaikutusten kehitys (tavoite/ennuste/toteuma) puolivuositaisen seurannan perusteella.
- Alueen on varmistettava, että ikäihmisten palveluiden kehittämissuunnitelma toteutuu.
 - Seuranta: Kehittämissuunnitelman toteutumisen seuranta ja raportointi

Päätettiin myös antaa kolmas toimenpidesuositus seuraavasti:

- Alueen väestöennusteet ja aluerakenteen muutokset huomioiden alueen palveluverkkoa on kevennettävä vastaamaan palvelutarpeiden mukaista saatavuutta ja kustannusvaikuttavuutta.

Päätös: Annettiin esitetyt toimenpidesuosituksukset Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Merkittiin myös tiedoksi, että alla olevat sisäministeriön syksyllä 2023 antamat toimenpidesuosituksukset ovat voimassa vuosina 2023-2026.

- Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
- Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
- Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastuslaitosten työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

7. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja kiitti osallistujia neuvotteluista ja päätti tilaisuuden klo 14.48.

Ville-Veikko Ahonen
Osastopäällikkö
Valtiovarainministeriö

Kari Hakari
Osastopäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Tiina Snellman

Strategia- ja ohjausyksikön johtaja
Sisäministeriö

Tero Järvinen

Hyvinvointialuejohtaja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue